

Itsellinen vanhemmuus -teemakortit

Satu Boström 2025

Itsellinen vanhemmuus - teemakortit

Itsellisellä vanhemmuudella tarkoitetaan sitä, että on tehty tietoinen päätös perustaa perhe ilman toista huoltajaa lahjoitettujen sukusolujen ja hedelmöityshoitojen avulla. Laki hedelmöityshoidoista 1237/2006, sosiaali- ja terveysministeriön asetus hedelmöityshoidoista 811/2009 sekä adoptiolaki 22/2012 asettavat kriteerit sille, voiko itsellinen vanhemmuus toteutua yksilön kohdalla. Tällä hetkellä itselliset muodostavat julkisen sektorin lahjasoluhoidoihin hakeutuvien enemmistön, joten kasvavan ryhmän tarpeisiin on hyvä pystyä varautumaan tekemällä vertaistuen antamisesta ja vastaanottamisesta sekä perustietouden saavutettavuudesta mahdollisimman helppoa. (Simpukka Helminauha 2025a.)

Itsellisen vanhemmuuden teemakortit on kehitetty Yhden Vanhemman Perheiden Liiton vapaaehtoisten työn tueksi YVPL:n jäsenyhdistysten ja olohuoneiden eli vertaistukiryhmien tarpeiden pohjalta. Vertaistukiryhmissä käy itsellisesti lasta toivovia, raskaana olevia ja jo lapsen saaneita lapsineen. Teemoiksi on valittu aiheita, jotka ovat nousseet keskustelunaiheiksi aktiivisten itsellisten vanhempien vertaistukiryhmissä ja tapahtumissa sekä asiantuntijahaastatteluisissa kesällä 2025.

Teemakorttien tarkoituksena on herätellä ajatuksia itsellisestä vanhemmuudesta sekä tarjota keskustelunavauksia ja tietoutta YVPL:n jäsenyhdistysten olkkaritoiminnan tueksi. Kortteja voidaan tarkastella esimerkiksi sähköisessä muodossa itsellisten vanhempien vertaistukitapaamisissa yksi/tapaamiskerta, jonka jälkeen voidaan keskustella ja jakaa ajatuksia teemasta. Korttien tiedot on esitetty mahdollisimman kompaktissa muodossa, jolloin niihin perehdyttäessä jokaisen on mahdollista saavuttaa perustietämys aihepiiristä.

Korttien teemat:

Itsellisen vanhemman identiteetti

Matka itselliseksi vanhemmaksi - miten?

Itsellisen perheen tuki

Kelan tuet ja perhevapaat

Hyvinvointi ja jaksaminen

Huoltajuus ja lakiasiat

Miten puhun lapselle lahjasolutaustasta?

Itsellisen vanhemman identiteetti

<https://journal.fi/psy/article/view/120527/100731>

Itselliseen vanhemmuuteen liittyy paljon eettis-moraalista pohdintaa

Riittääkö lapselle vain yksi vanhempi?

Pärjäänkö yksin?

Miten muut ovat päätyneet itsellisiksi vanhemmiksi?

Itsellisen vanhemman identiteetti

Oma elämänpolku vaikuttaa itsellisen vanhemman vanhemmuusidentiteetin syntyyn. Vaikka eri perhemuotojen vertaaminen ei ole järkevää, ja yhteiskunnan tulisi pyrkiä perheneutraaliuteen, itsellisessä vanhemmuuteen liittyy usein paljon moraalisia jännitteitä, niin yksilön sisäisiä kuin ympäristön tuottamia. Moni pohtii sitä, onko hän hyvä ja riittävä vanhempi. (Huhtala 2025.)

On löydettävissä kolme erilaista tapaa päätyä itselliseen vanhemmuuteen, identiteettejä voi olla myös monen yhdistelmä.

1. Ei haluta parisuhdetta, mutta halutaan lapsiperheellistyä
2. On ollut lapsitoive ja menty sitä kohti, mutta lopulta on päädytty, esimerkiksi suhteen loppumisen tai iän takia, lapsiperheellistymään yksin
3. Oikea aika on nyt – priorisoidaan lapsitoive eli toive lapsesta on ensisijainen

(Huhtala 2025; Sevón 2024, 4-11.)

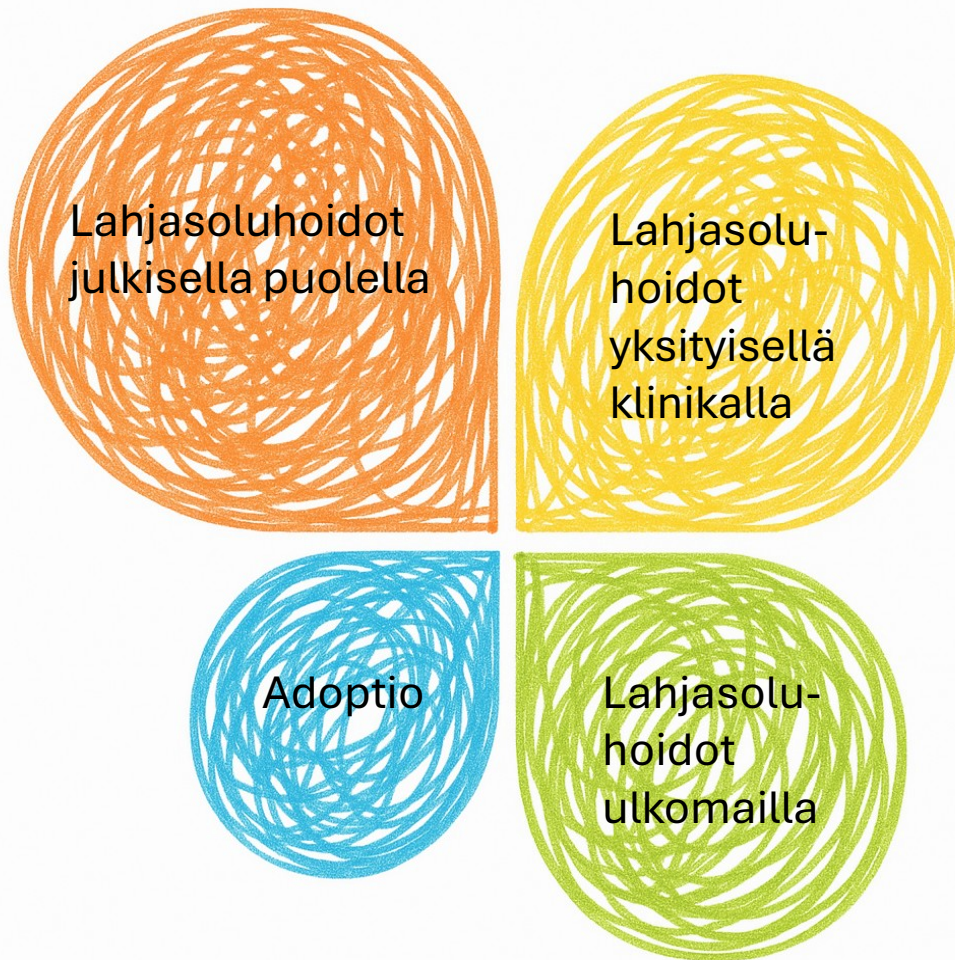
Tutkittaessa itsellisten naisten kokemuksia vanhemmuudesta ja tuesta, erottuvat teemoina:

1. Vanhemmuuden kokeminen ihanana ja positiivisena - kiitollisuus
2. Ohjekset ovat tiukasti omissa käsissä, jolloin voidaan olla aktiivisia ja tehdä itse päätökset
3. Tukea ja arjen jakajia kaivattiin enemmän sekä lapselle kuin vanhemmille

Vanhemmat ilmoittivat kaipaavansa tukea myös siihen, miten kertoa lapselle hänen biologisesta alkuperästään. (Tervonen 2019, 15-20.)

https://www.utupub.fi/bitstream/handle/10024/148348/Tervonen_Marja_opinnayte.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Matka itselliseksi vanhemmaksi - miten?

<https://omaperhe.fi/>

Millaisia vaihtoehtoja on olemassa ja mikä niistä sopii juuri minulle?

Mitä realiteetteja täytyy ottaa huomioon?

Mikä minulle on tärkeää prosessissa?

Mihin vedän rajani vai onko niitä?

Matka itselliseksi vanhemmaksi - miten?

Lahjasoluhoidot julkisella sektorilla (tarvitaan lähete lääkäriltä)

- Hedelmöityshoitoja tarjoavat yliopistosairaalat HUS, TYKS, TAYS, KYS ja OYS
- Edullisin, mutta jonot saattavat olla pitkät (voit valita hoitopaikan)
- Tiukimmat hoitomäärä- ja lapsirajoitukset sekä hoitokriteerit, kuten ikä
<https://helminauha.info/lahjasoluhoidojen-linjaukset-julkisella-sektorilla/>

Lahjasoluhoidot yksityisellä (esim. Ovumia, Felicitas, Dextra)

- Hoitoon voi päästä vaikka heti, mutta jos hoitoja ei ole määritelty sairausperustaisiksi (2025), ei niistä saa Kela-korvausta, jolloin hoito voi muodostua kalliiksi
- Kriteerit, kuten ikä, joustavammat ja hoitojen määrissä ei samanlaisia maksimirajoituksia kuin julkisella puolella

Lahjasoluhoidot ulkomailla <https://fertilityeurope.eu/atlas2024/>

- Kotimaisilla toimijoilla usein sisäryityksiä ulkomailla, jolloin osa hoitoihin liittyvää prosessia voidaan toteuttaa Suomessa
- Hyvin joustavaa; mahdollisuuksia ja rohkeutta voi olla enemmän, voi olla mahdollista saada esimerkiksi enemmän tietoja lahjoittajasta kuin Suomessa
- Kokemuksia ja suositteluja kannattaa kysyä somevertaisryhmistä

Sijaissyntyys

- Suomessa ei tehdä hedelmöityshoitoja, jotka tähtäävät adoptioon, mutta sijaissyntytyksiä toteutetaan itsenäisesti ulkomailla
<https://simpukkary.fi/tietoa/sijaissyntytyks-kaikilla-on-oikeus-saada-lapsi/>
- Jokainen prosessi on omanlaisensa muun muassa eri maiden lainsäädännöistä johtuen

Adoptio

- On mahdollista adoptoida lapsi myös yksin <https://omaperhe.fi/perheen-suunnittelu/toive-lapsesta/lapsen-adoptio#kuka-voi-adoptoida-lapsen>

Itsellisen perheen tuki

Millaista tukea voin saada ja mistä?

On tärkeää pystyä varautumaan arjen poikkeustapauksiin
Omaperhe-palvelu kokoaa yhteen kaikki hyvinvointialueen toimijat

<https://omaperhe.fi/>

Monet järjestöt tarjoavat yhä enemmän itsellisille suunnattuja palveluita
[ITSELLISESTI-LASTA-ODOTTAVALLE-TAI-LAPSEN-SAANEILLE-3-1.pdf](#)

Itsellisen perheen tuki

Yhden huoltajan perheessä on tärkeää osata ja muistaa pyytää apua arjen sujuvuuteen, jotta perhe pysyy toimintakykyisenä ja elämä mielekkäänä. Kenenkään ei tarvitse pärjätä yksin.

Läheisten turvaverkko ja muu sosiaalinen verkosto

Perheen, suvun ja läheisten muodostama läheisten turvaverkko on itsellisen perheen hyvinvoinnin paras tuki. Itsellisen perheen perhekäsitys on usein laajempi kuin tavanomaisemman perheen pitäen sisällään muun muassa hyviä ystäviä, kummeja ja jopa tukiperheen jäseniä. Lapsi ja nuori saa elämänsä mukaan turvallisia aikuisia muun muassa kaveriperheiden vanhemmista, opettajasta tai valmentajasta ja voi keskustella vertaistensa kanssa eri järjestöjen mahdollistaman vertaistuen kautta. (Boström 2025a, 31-33.)

Arjen ympäristöt ja palvelujärjestelmät

Varhaiskasvatus ja perusopetus tarjoavat lapselle ja nuorelle matalan kynnyksen tukea. Neuvolan kautta on mahdollista hakeutua esim. lapsiperheiden kotipalvelun piiriin tai avohuollon tukitoimeksi voidaan käyttää myös perhetyötä.

<https://thl.fi/aiheet/lapset-nuoret-ja-perheet/sote-palvelut/perhekeskus/palvelukokonaisuus>

Perhekeskuksen palvelukokonaisuus –kuvassa on esitetty tavallisimmat lapsiperhepalvelut ja -toimijat sekä vastuut. Jos avun saanti on haasteellista, kannattaa tehdä neuvolan tai muun tutun tahon kanssa yhteydenotto sosiaalihuoltoon tuen tarpeen arvioimiseksi. Sosiaalihuolto- ja lastensuojelulain tukimuodot löydät linkistä.

<https://thl.fi/aiheet/lapset-nuoret-ja-perheet/sote-palvelut/sosiaalipalvelut/tuen-tarpeet-ja-tukimuodot>

Järjestöt ja seurakunta täydentävät palveluvalikoimaa tuottamalla muun muassa vertaistukipalveluita ja ammatillisesti ohjattua tukea. Esimerkiksi yksin odottavan on mahdollista saada Ensi- ja turvakotien liiton kautta vapaaehtoinen doula eli synnytystukihenkilö. <https://vauvaperhe.fi/etusivu/palvelut/vapaaehtoistoiminta/>

Kelan tuet ja perhevapaat (2025)

<https://stm.fi/toimeentulo/lapsiperheet>

Lapsen syntymä vaikuttaa Kelasta saataviin tukiin
Kuinka pitkään haluan ja minulla on mahdollisuus olla kotona
lapsen kanssa?

Onko työnantajani lapsiperheystävällinen?
Voisiko työaikaani lyhentää tai muuttaa sen luonnetta
joustavammaksi?

Kelan tuet ja perhevapaat (v. 2025)

Kelan tuet ja perhevapaat muuttuvat elinkustannusindeksin ja perhepoliittisten ratkaisuiden mukaan, esimerkiksi asumistukea on mahdollista saada enää ainoastaan vuokra-, asumisoikeus- ja osaomistusasuntoon ja opiskeleva vanhempi ei voi enää saada asumislisää, vaan on haettava yleistä asumistukea. Muut tuet ja muutokset elämäntilanteissa (esim. alle 3v. sisarus) vaikuttavat myös perhevapaan tukiin, siksi kannattaa olla Kelaan yhteydessä matalalla kynnyksellä. (Boström 2025b.)

Raskausaika <https://www.kela.fi/raskausaikana>

- Äitiysavustukseksi voi valita joko äitiyspakkauksen tai 170 e. Vanhempi voi jäädä 14-30 arkipäivää ennen lapsen syntymää raskausvapaalle. Vuosituloihin perustuvaa raskauspäivärahaa 40 arkipäivältä, kuitenkin vähintään 31,99 e/päivä.
<https://laskurit.kela.fi/vanhempainpaivaraha-laskuri>
- Tuleva vanhempi hakee myös lapsilisää (94,88 e/kk) ja sen yksinhuoltajakorotusta (73,30 e/kk), jota maksetaan verottomana jokaisesta alle 17-vuotiaasta lapsesta, alle 3 v. lapsesta lapsilisää korotetaan (26 e/kk).
- Itsellinen vanhempi voi hakea (isyyden selvittämisen keskeyttämisen jälkeen) elatustukea, jota maksetaan 18-vuotiaaksi asti (198,13 e/kk).

Vanhempainvapaa <https://www.kela.fi/vanhempainvapaalla>

- Vanhempainraha on vuosituloihin perustuvaa (väh. 31,99 e/pvä) ja sitä maksetaan 320 arkipäivältä/lapsi (huom. la lasketaan tässä arkipäiväksi). Sitä voi saada yhdestä lapsesta kerrallaan ja jaksottaa, mutta tulee käyttää ennen kuin lapsi täyttää 2 vuotta.
- Vanhempainrahaa voi hakea myös osa-aikatyötä tekevä (enintään 5 h/pvä).
<https://www.kela.fi/vanhempainvapaalla#vanhempainraha-osittaisena>

Vanhempainvapaan jälkeen <https://www.kela.fi/vanhempainvapaalla#kotihoiton-tuki-yksityisen-hoidon-tuki-ja-joustava-hoitoraha>

- Joustavaa hoitorahaa voi hakea, jos tekee töitä 1–30 tuntia viikossa/väh.80 % työaikaa ja hoitaa muulloin alle 3-vuotiaan lasta. (269,24 e/kk / 179,49 e/kk).
- Kodinhoidon tukea (377,68 e/kk) ja hoitolisää sekä mahdollista kuntalisää voi saada alle 3 v:sta lapsesta, jolla ei ole kunnallista hoitopaikkaa. Huom. vanhempainrahaa ja kotihoiton tukea ei voi saada samanaikaisesti samasta lapsesta.
- Yksityisen hoidon tuki sisältää hoitorahan (enintään 192,28 e/kk) ja mahdollisen hoitolisän.

Hyvinvointi ja jaksaminen

<https://mieli.fi/materiaalit-ja-koulutukset/materiaalit/mielenterveyden-kasi-juliste/>

Hyvinvointi muodostuu fyysisistä, psyykkisistä, sosiaalisista ja taloudellisista osasista

Omasta jaksamisesta huolehtiminen on tärkeää

Hyvinvointi ja jaksaminen

Riittävän suuren ja aktiivisen läheisten turvaverkon on todettu olevan suurin itsellisen perheen henkistä hyvinvointia tukeva tekijä. Parantamalla tukimahdollisuuksia tarjoamalla konkreettista, oikea-aikaista tukea arkeen, mahdollistetaan perheen yhteinen aika ja vältetään vanhemman uupuminen. (Boström 2025a, 45-47.) Kaikki tuki kannattaa ottaa vastaan, usein sitä täytyy myös osata vaatia. Kukaan ei ole supervanhempi.

Moni kokee hyötyvänsä esimerkiksi edullisista tuetuista lomista, joita järjestetään myös itsellisille, jolloin siinä on mukana myös vertaistuellisia elementtejä.

<https://helminauha.info/tuettu-loma/> Kaupunkikohtaiset tapahtumakalenterit tarjoavat lapsiperheille monia helppoja tapoja hankkia yhteisiä kokemuksia, myös monella museolla on ilmaispäiviä. Myös seurakunnat ovat aktiivisia järjestämään tapahtumia lapsiperheille, myös babyshowereita ja äitien hemmottelupäiviä.

Itselliset vanhemmat nimeävät usein toimivan arjen suurimmiksi haasteiksi taloudellisen tilanteen ja terveyden. <https://www.takuusaatio.fi/> Takuusäätiöstä saa tukea arjen raha-asioissa, seurakunnan diakoniatyöltä voi saada taloudellista apua ja tukea lasten harrastustoimintaan. Vanhemman oman ajan puute korostuu itsellisissä perheissä. Lyhytkin päivä varhaiskasvatuksessa tai seurakunnan kerhossa synnyttää osallisuuden tunteen omanikäisten joukossa ja tarjoaa samalla vanhemmalle mahdollisen hengähdystauon tai mahdollisuuden hoitaa asioita. (Boström 2025a, 39-40.)

Moni itsellinen vanhempi kertoo hyötyvänsä erityisesti eri järjestöjen tuottamista palveluista, kuten vertaistuesta, ammatillisesti ohjatusta tuesta, chateista, puhelinpalveluista ja tapahtumista (Boström 2025a, 34; 36). Vertaisryhmissä on mahdollista jakaa elämän ilot ja surut samassa tilanteessa olevien kanssa, luoda ystävyyssuhteita ja saada kullannarvoisia vinkkejä siitä, miten muut ovat asiat ratkaisseet. Itsellisille vanhemmille järjestetään ammatillisesti ohjattua tukea sekä vertaistukea muun muassa lapsiperheellistymistoiveen herätessä, perhevalmennuksen muodossa sekä syntymän jälkeen. <https://helminauha.info/mita-vertaistuki-on/>

Järjestöt tekevät usein yhteistyötä ja tietävät toistensa palveluvalikoimasta, joten kannattaa rohkeasti lähestyä jotain tahoa, kuten:

Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry <https://yvpl.fi/kaipaanko-tukea/odotatko-tai-kasvatatko-lastayksin/tukipalvelut-yksin-odottavalle-tai-yksin-lapsen-saaneelle/>

Simpukka ry Helminauha-toiminta <https://helminauha.info/>

Pienperheyhdistys ry <https://www.pienperhe.fi/>

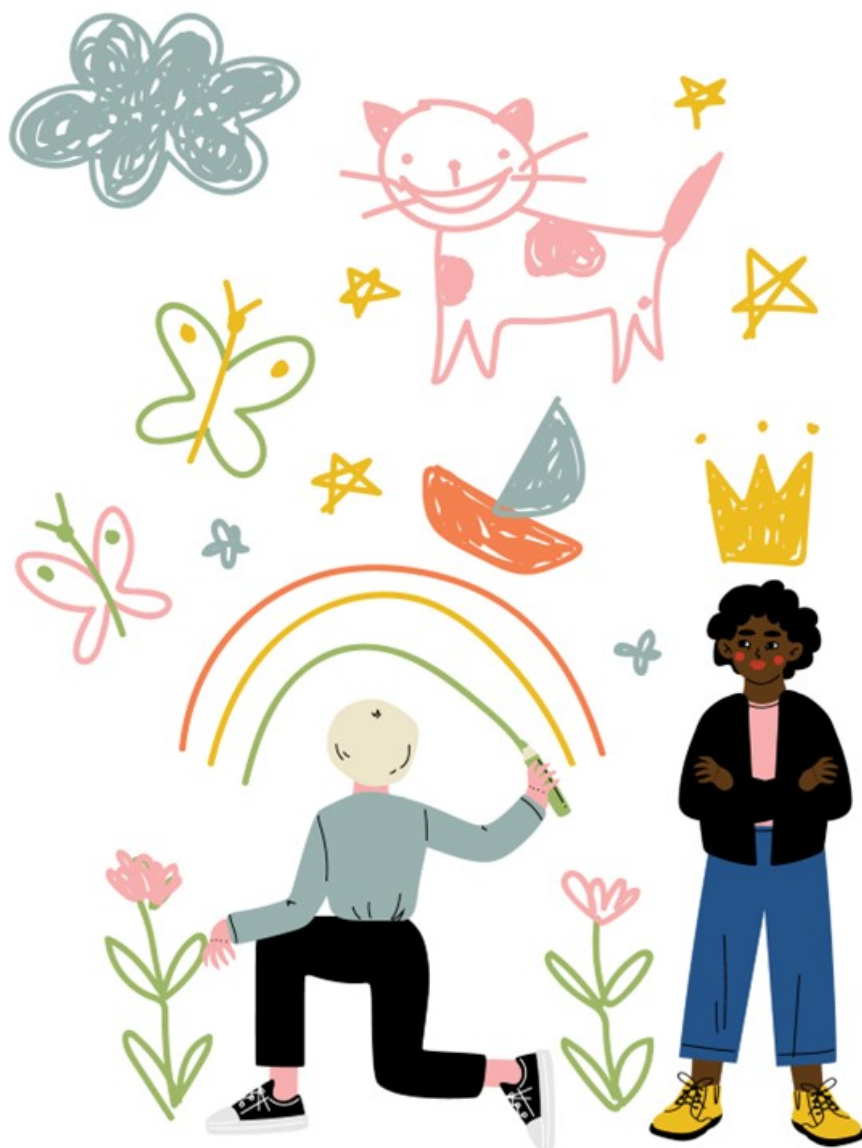
MLL <https://www.mll.fi/vanhemmille/toiminta-lapsiperheille/>

Ensi- ja turvakotien liitto <https://ensijaturvakotienliitto.fi/>

Pääkaupunkiseudun yksin- ja yhteishuoltajat ry <https://www.paksy.net/>

Totaaliyhärit ry <https://totaaliyharit.com/>

Huoltajuus ja viralliset asiakirjat

Mitä pitää huomioida ollessaan lapsen ainoa huoltaja?

Miten voin turvata lapsen tulevaisuutta, jos minulle sattuu jotain?

<https://www.viimeinentahto.fi/post/huoltotestamentti?srsId=AfmBOorL-lOPeriWgneRhweccp3kFGuWy-mp56sHD-9JuflOzeom48DT>

Huoltajuus ja viralliset asiakirjat

Eri järjestöistä, kuten Yhden Vanhemman Perheiden Liitosta <https://yvpl.fi/> on saatavilla monenlaista tukea ja tietoutta nettisivujen, infopuhelimien ja chattien kautta, myös pienimuotoista perhejuridista apua. <https://yvpl.fi/juristipaivystys/>

Oikeusministeriön ohjaama oikeuspalveluvirasto järjestää oikeusapua, edunvalvontaa sekä talous- ja velkaneuvontaa, jota tuottavat muun muassa oikeusaputoimistot ja edunvalvontatoimistot. Oikeusaputoimistoista saatava oikeusapu on usein lapsiperheille helpoiten saavutettavissa oleva lakiopillinen palvelu. <https://www.oikeuspalveluvirasto.fi/oikeusapu/>

Huoltajuus

Sijaissynnytyksprosessissa on tärkeä pystyä huomioimaan eri maiden lainsäädäntö erityisesti huoltajuusasioissa. <https://omaperhe.fi/perheen-suunnittelu/minustako-vanhempi/erilaiset-tavat-tulla-vanhemmaksi#sijaissynnytyksjarjestelyilla-lapsiperheeksi>

Alaikäisen kanssa matkustettaessa tulee siihen aina olla toisen huoltajan lupa. Koska itsellisessä perheessä ei ole toista huoltajaa, tarvitaan englanninkielinen todistus lapsen huoltajuudesta, jonka voi tilata puhelimitse Digi- ja väestörekisterikeskuksen asiakaspalvelusta. Ilman todistusta voi olla vaikea saapumisen lisäksi myös poistua lapsen kanssa jostain tietyistä maista. Tietoja vaatimuksia voi tiedustella niin lähtömaan viranomaisilta kuin kohdemaan suurlähetystöstä. <https://um.fi/lapselle-huoltajien-lupa-lomamatkalle>

Huoltotestamentilla vanhempi voi ilmaista oman tahtonsa lapsen huoltajuudesta oman poismenonsa varalta. Se on laadittava kirjallisena ja mieluiten kahden todistajan allekirjoittamana. Vaikka se ei ole juridisesti pätevä, pyritään se ottamaan huomioon lapsen edun ja olosuhteiden niin salliessa. Kuten testamentit, kannattaa sijoittaa se paikkaan, josta se on helppo löytää. (Boström 2025c.)

Testamentti

Lapsi perii lähtökohtaisesti vanhempansa. Mutta jos vanhempi on ollut joskus naimisissa eikä ositusta ole tehty, voivat mahdolliset avioikeuden alaiset omaisuudet vaikuttaa siihen, mitä on luultu lapsen tulevan saamaan perinnöksi. Koska elämäntilanteet muuttuvat, kannattaa testamentti tehdä mieluiten perheoikeudellisen tahon avustamana, jolloin kaikki tarvittava on huomioitu ja lain mukaisesti toteutettu. (Boström 2025c.)

Miten puhun lapselle lahjasolutaustasta?

Lapselle on tärkeä puhua lahjasolutausta alusta asti ikätasoisesti, jolloin siitä tulee luonteva osa identiteettiä

Eri asiat lahjasolutaustaan liittyen kiinnostavat lasta ja nuorta eri ikäkausina
- normaalia on sekin, ettei asia juuri kiinnosta

Miten puhun lapselle lahjasolutaustasta?

Lahjasoluneuvonnassa on käyty läpi lapsen kanssa lahjasolutaustasta puhumisen tärkeyttä ja tapoja, lisäksi siihen on saatavilla apua Simpukan Helminauha-toiminnasta sekä Yhden Vanhemman Perheiden Liitosta.

<https://helminauha.info/lapsen-kanssa-puhuminen/> <https://yvpl.fi/kaipaattokeu/odotatko-tai-kasvatatko-lastayksin/vinkkejakeskusteluun-lapsen-kanssa/>

Lapsen identiteetin kehitykselle on tärkeää kasvaa tietoon omasta lahjasolutaustasta. Kun siitä on puhuttu ikätasoisesti läpi elämän, suhtautuu lapsi siihen luonnollisesti ja hän uskaltaa jakaa kaikenlaisia kysymyksiä, ajatuksia ja tunteita asiaan liittyen. (Simpukka Helminauha 2023.) Ihan Helmi perhe –oppaassa käydään käytännön esimerkkien avulla läpi se, miten lahjasoluasioista kannattaa puhua missäkin ikävaiheessa ja mitä tunteita se lapsissa voi herättää.

https://helminauha.info/wp-content/uploads/2023/08/Ihan_helmi_perhe_itsellinen_web.pdf

Asian voi ottaa puheeksi ihan arkipäivän puuhissa ja iltasaduissa, joissa voidaan puhua hänen ja meidän perheen tarinaa. <https://helminauha.info/lastenkirjoja/> Lapsen kanssa voi myös tutustua lahjasoluteemaa ja perheiden monimuotoisuutta käsitteleviin lastenkirjoihin. Lapsen kasvaessa on mahdollista toteuttaa yhdessä vaikka ihan konkreettinen meidän perheen tarina –kirjanen.

https://helminauha.info/wp-content/uploads/2020/09/Helminauha_meidan_perheen_tarina_vinkit.pdf

Pieni lapsi voi olla kiinnostunut kaikesta hassusta, mitä hän kokee lahjasoluperimään liittyen, koska asiat ovat pienelle monimutkaisia eikä hän välttämättä osaa sanoittaa kysymyksiään tai ajatuksiaan. Vähän vanhempi lapsi on jo utelias lahjoittajaan liittyvistä asioista, kuten nimestä, ammatista ja asuinpaikasta. Nuori kaipaisi identiteetin ja minäkuvan rakentamiseen ja omien luonteenpiirteidensä, kykyjensä ja vahvuuksiensa tunnistamisessa tietoja myös lahjoittajasta. Aikuisuuden kynnyksellä ja omia lapsia hankittaessa alkaa myös kiinnostaa suvun tervehistoria. (Simpukka Helminauha 2025.) Lapsen lisäksi on hyvä perehdyttää myös läheiset siihen, miten kohdata lapsi, joka ottaa lahjasoluperimän puheeksi.

Tieto perimästä auttaa rakentamaan kokonaisvaltaista kuvaa itsestä. Vuonna 2007 tuli voimaan Laki hedelmöityshoidoista 1237/2006, johon perustuen vuonna 2026 ja sen jälkeen 18 vuotta täyttävät itsellisten vanhempien lapset ovat oikeutettuja selvittämään Valviran kautta lahjoittajan henkilöllisyyden niin halutessaan. Simpukka Helminauha-toiminta kokoaa tästä prosessista opasta, joka valmistuu syksyllä 2025. (Huhtala 2025.)

Lähteet

Boström, S. 2025a. Itsellisten vanhempien lasten ja nuorten kokemuksia perheestä, voimavaroista ja tuen tarpeista. Opinnäytetyö. Laurea-ammattikorkeakoulu. Hyvinkää. Viitattu 24.7.2025.

https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/889732/Bostrom_Satu.pdf?sequence=2&isAllowed=y

Sevón, E. 2024. Kuka saa olla äiti? Itsellisen äitiyden moraaliset jännitteet. Psykologia 59 (01), 2024, 4-20. Viitattu 22.7.2025.

<https://journal.fi/psy/article/view/120527/100731>

Simpukka Helminauha. 2025a. Itselliset vanhemmat. Viitattu 22.7.2025.

<https://helminauha.info/itselliset-aidit/>

Simpukka Helminauha-hanke. 2020 Viitattu 24.7.2020. https://helminauha.info/wp-content/uploads/2020/09/Helminauha_neuvola_esite.pdf

Simpukka Helminauha. 2023. Ihan Helmi perhe - Lahjasolutaustasta lapselle puhuminen itsellisen vanhemman perheessä. Viitattu 24.7.2025.

https://helminauha.info/wp-content/uploads/2023/08/Ihan_helmi_perhe_itsellinen_web.pdf

Simpukka Helminauha. 2025. Lahjasoluilla alkunsa saaneiden ajatuksia omasta taustasta. Viitattu 24.7.2025. <https://helminauha.info/lahjasolutaustaisten-ajatuksia-omasta-taustasta/>

Julkaisemattomat

Boström. S. 2025b. Kelan lapsiperheiden tuen asiantuntijan puhelinhaastattelu 16.7.2027.

Boström. S. 2025c. Lapsiperheoikeuden asiantuntijan puhelinhaastattelu 24.7.2027.

Huhtala, J. 2025. Simpukka ry:n Helminauha-toiminnan erityisasiantuntijan haastattelu 16.6.2025. Teams.

Satu Boström 2025